

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKE PRIMORJE

Leto III - Cena 10 lir - 6 jugolir - 2.50 din

TRST torek, 14. oktobra 1947

UREDNIŠTVO IN UPRAVA trg GOLDONI 1, I. NAD.
Telefoni: Uredništvo 93-806 in 93-808 - Uprava 93-807
Rokopisi se ne vračajo.
OGLASI pri Upravi od 8.30 do 12 in od 15 do 18 - Tel. 93-807
CENE OGLASOV: Za vsak mm. vrstne v tiskani, enega stolpca:
trgovski 40 lir, finančni in pravni 60 lir, občinski 70 lir.
NAROČNINA
Cena A: mesečna 240, četrtletna 700, polletna 1300, celoletna 2400
lir; Cena B: 144, 414, 792, 1140 jugolir; FLR: 65, 183, 330, 650 din.
Čekovni račun na im. »Ljudske založbe«; Trst 11-5158; Re-
ka 45-301; Ljubljana »Primorski dnevnik« - uprava 60-4045-94.
Postojna plačana v gotovini.
Sp. diazom. in abon. postaje

Štev. 719

Zaključek tedna hrvatske kulture v Bujšćini KULTURA NAJMOČNEJŠE OROŽJE delovnega ljudstva za zmago demokracije

Nedeljska manifestacija v Bujah je opomn na onim, ki zanikajo našo osvobodilno borbo in ki se borijo proti našim kulturnim in socialnim pridobitvam

V nedeljo je bila v Bujah velika manifestacija »Tedna hrvatske kulture v Bujšćini«.

Na tisoče in tisoče ljudi iz vseh predelov našega okraja je prišlo na svoj veliki kulturni praznik. Vsa ta množica, ki se je pomikala v skoraj 2 uri trajajočem spovedu, je bila videti od daleč s slikovitimi zastavami, napisanimi različnimi grafičnimi, kot močnega reka naprednega ljudstva, ki se je zavedalo samega sebe in praznično svoj veliki dan. Obnem pa je bila ta manifestacija še enkrat ponoven dokaz vsemu svetu, da so bujski Hrvatje ohranili svojo narodnost kjudek dogotnemu zatranju. Celu mladi ljudje, ki ne poznajo svojega materinje jezika, so ponosni nato, da so Hrvatje. In to, da je nek starša iz Martinišev za veliko skrbjo prinesla zgodovinski svoj hče leta 1944. Tov. Sestana hrvatsko zastavo, ko ji je govoril o vsaj hrvatskega ljudstva v okviru osvobodilne fronte. To zastavo je žena hranila od leta 1927. danes v svoji hiši, ko so fašisti prebrali vsako kulturno in prostovoljno delo. S solzami v očih mi je zatrjevala, da ni niti koli pozabila, da je Hrvatca in da ljubi svoj narod. »Vedno sem verovala, da bo prišel dan, ko bo vsa Veli Joze - ko bo Istra, Istra majka mila zopet osvobodna«, je glasno pripovedovala.

Na res. Odkar je bil z agrarno reformo ukinjen enkrat za vselej »sistem v Bujšćini, odkar je prevelo ljudstvo oblasti v svoje roke, se je začelo razvijati tudi kulturno življenje. Ustvarilo se je tesno sodelovanje med Hrvatji in Italijani na tem ozemlju. In has demokracija Italijani Bujšćine se posebej čutilo dejstvo, da pomeni prav ta medsebojna povezanost v skupnih naporih za kulturno obnovo tudi možnost razvoja italijanske kulture v duhu demokratičnih in naprednih dejel.

Okoli podaja se je zbrala na velikem prostoru ki niti mogočemo imenovati, pred slavoslovnim okrašenim trdnino, na kateri je bila v ozadju slika maršala Tita, na oni strani pesni ka družbe Istre Vladimirja Kozarja, na drugi pa prviga borca za svobodo hrvatskega naroda Vladimirja Gortana, tisočgana množica.

Ne da se poplašati slikovitega prizora, ki ga je imel pred seboj gledalec ob pogledu na preprečeno množico, ki je bila narodne pesmi.

kjer so poleg Hrvatov in Slovencev sodelovali tudi Italijani, se danes veselo festivala hrvatske kulture vsi Istrani.

To je nad vse pomembna ugovotvje, kajti prav to predstavlja temelj današnje in jutrišnje borbe na STO-ju za priznanje popolne enakopravnosti vsem narodnostim.

Se bodo sovražniki ljudstva pokusili, ovrta razvoj kulture Slovencev in Hrvatov, vendar ne bodo uspeli. Prav to dejstvo predstavlja gotovost, da bomo še nadalje razvijali našo kulturo in da bomo preprečili nakane reakcije, ki bi se vrnile nazaj na pretek. Najboljši dokaz je današnji festival, ki ni praznik samo hrvatskega ljudstva, ampak vseh demokratov STO-ja.

Treba je še nadalje razvijati kulturo med ljudstvom, je dejal tov. Beltram, pri tem bo stala SIAU kot vedno odlično na braniku enakopravnosti. Vzgoja bo ljudstvo v duhu bratstva in kulture. Delala bo to za to, ker je to njen program, ker ve, da s tem brani demokracijo in pridobitve narodno-osvobodilne borbe in ustvarja pogoje za trajen mir na svetu.

je bila zaključena dopoldanska manifestacija.

PEVSKI ZBORI IN FOLKLORNE SKUPINE

Popoldne je bila kulturna predstava, na kateri so nastopili številni pevski zbori, ki so peeli stare istrske narodne pesmi. Kako je prireditev in celotno manifestacijo občutilo in re-čilo vse naše ljudstvo, je pomemben dokaz dejstvo, da so hoteli skoraj vsi zbori bujskega okraja pokazati svoje uspehe, le da žal ni bilo dovolj časa. Pretrajali so bili nastopi naših starih snov in emonšva, k. so prepevali stare istrske pesmi. Ljudje so jim navdušeno vzklicali; zlasti sta doživela velik uspeh dva kmeta iz Savudrija, ki sta izvajala dvogovor »Frantina in Jurina«.

Nastopile so še folklorne skupine iz srednje in južne Istre v svojih pristnih narodnih nošah. Ves ta nastop kaže na veliko bogastvo ki je skrito v Istri med prep.ostim ljudstvom in kaj vse čaka naše kulturne delavce, da ga omejejo pozablj. V zadnji točki so nastopili žnani pevski zbori in folklorne skupine »Vasa Vlahovič iz Zagreba, ki so dobili prvo nagrado na prskem festivalu. Ljudstvo je z navdušenjem poslušalo mladim umetnikom in ob tej priliki je prišlo še do večega poudarka, kako s'ino je potrebno tesno sodelovanje med istrskimi in ostalim Hrvatji.

Tako se je zaključil prvi kulturni hrvatski festival. S tem je bil postavljen v zgodovini hrvatskega prosvetnega dela v Istri po osvoboditvi važen kulturni mejnik. Semer prosvete je zasejano med ljudstvom. Treba ga bo je z vsjo skrbjo razvijati in gojiti. Ljudske množice so pokazale, da so željne kulture. V njih samih se je vzbudila narodna zavest, ki je prvi pogoj za uspešno delo tako v gospodarstvu, politiki in kulturi. Prosvitljenost nekega naroda pa je ogledalo tudi njegove demokracije.

GOVOR TOV. SESTANA

V imenu pokrajnskega SIAU in oblašnega NOO za Istro je govoril tov. Sestana, ki je med drugim dejal, da med bujskimi Hrvatji, ki bodo pripadali STO-ju, in onimi, ki so priključili k FLRJ, ne sme biti nobena meja. Ko se boste bujski Hrvatje borili za kulturne in nacionalne pravice, je dejal tov. Sestana, takrat vedite, da niste sami, marveč da stojte za vami vsi Hrvatje, da vas podpira v vaših zahtevah vsa FLRJ.

Tov. Sestana je naglasil, kot so jugoslovanski narodi povezani v Ljudski fronti, tako se morajo bujski Hrvatje še tesneje okleniti SIAU, ker le tako bodo mogli ohraniti svobodo in ljudsko oblast.

GOVOR TOV. PETRONIO GORVI V IMENU ITALIJANOV

Prvi hrvatski festival je podpravljal v imenu Zveze kulturnih italijanskih krožkov tov. Petronio, ki je dejal, da so prišle na tem festivalu do vidnega izraza tri stvari:

1. V imenu pokrajnskega SIAU in oblašnega NOO za Istro je govoril tov. Sestana, ki je med drugim dejal, da med bujskimi Hrvatji, ki bodo pripadali STO-ju, in onimi, ki so priključili k FLRJ, ne sme biti nobena meja. Ko se boste bujski Hrvatje borili za kulturne in nacionalne pravice, je dejal tov. Sestana, takrat vedite, da niste sami, marveč da stojte za vami vsi Hrvatje, da vas podpira v vaših zahtevah vsa FLRJ.

2. Tov. Sestana je naglasil, kot so jugoslovanski narodi povezani v Ljudski fronti, tako se morajo bujski Hrvatje še tesneje okleniti SIAU, ker le tako bodo mogli ohraniti svobodo in ljudsko oblast.

3. Tov. Petronio je dejal, da je hrvatsko ljudstvo prav s tim festivalom dokazalo, da ima svoje kulturne tradicije in da ne pozna nobene posebnosti. Zavedati pa se mora, da je kultura najmočnejše orožje v rokah delovnega ljudstva za zmago demokracije v svetu.

Tov. Petronio govori sbrani množici v Bujah.

večičlasi ljudski oblasti in svojim prosvetnim društvom. S'ine nje nobo in bice kraške hiše so bile kot razen obve z petri siki. Zastave so plapolale v lahnm vetru, ki je v cel zgodov. njihove barve, se se prelivala v pripeka jočem snu. Vasko in vsj skupaj smo čutili, da je ta praznik hrvatske kulture - praznik vsega delovnega ljudstva v Istri, da so ga občutili tudi Hrvatje kot demokratični Italijani. Hše v Bujah so bile okrašen z narodnimi zastavami z idejno zvezo in optetne z brljanom.

Razslava, ki govori o kulturnih spomenikih, občajnih in tradicijah Hrvatov v Bujšćini in njih napolnjenih in trtva za časa narodno-osvobodilne borbe; napis v spovedu, ki pravi, da ljudstva ne ločijo meje, marveč pomanjkanje kulture; bratstvo med hrvatskim in italijanskim ljudstvom.

Tov. Petronio je dejal, da je hrvatsko ljudstvo prav s tim festivalom dokazalo, da ima svoje kulturne tradicije in da ne pozna nobene posebnosti. Zavedati pa se mora, da je kultura najmočnejše orožje v rokah delovnega ljudstva za zmago demokracije v svetu.

viado in da so vse obožbe proti Jugoslaviji brez podlage.

Nato je Višinski predlagal, da se morajo angloameriške čete iz Grčije umakniti in da naj so ustanovi posebna komisija, ki bo nadzorovala, da se bo ameriška pomoč uporabila izključno v korist grškega naroda. Protij tem predlogom je glasovalo 40 delegatov, za predlog 6, vzdržalo pa se je 11 delegatov. Končno se je Višinski izrazil proti odobritvi dogovorov, ki so bili sklenjeni med OZN in Mednarodno banko ter Mednarodnim denarnim fondom, kjer hoče uvesti ZDA sopot svojo politiko nadvlade.

Sovjetski delegat Carapkin je gledel palestinskega vprašanja izjavil da niso pri tem važni zgodovinski razlogi, marveč samo nakič besedna je država vsa potek borbe odločati sami o svojih usodi. Ker pa je sporazum med njimi nemogoč, zato je treba ustvarjati načrt, ki ga je predložila večina pretevalne komisije in ki predlaga razdeliti v Palestine v dve samostojni državi. Po mnenju Carapkina je treba tudi proučiti način uprave za prehodno dobo med ukinitvijo angleškega mandata in začetkom palestinske suverenosti.

GOVOR TOV. BELTRAMA

Zbrano množico in goste je pozdravil v imenu 17. prostovoljnih brigad v Bujšćini tov. Kozlovč, kakor je govoril v imenu ljudske oblasti v Italijanski tov. Gorlan. Tov. Julij Beltram pa je spregovoril v imenu okrajnega odbora SIAU.

Poudaril je, da temelji SIAU na načelu enakopravnosti in narodnosti enakih pravic vsem ljudem na našem ozemlju. Niti slučaj, da pozdravljajo ta festival hrvatske kulture, ki pomeni vzorni primer zavesti in ki je rezultat vztrajnosti v borbi za narodni obstoj Hrvatov v tega ozemlja. Znano je, da je svetel svoj višek, da je predstavjal v Istri teror fašizma do njal zlasti za Istro fašizem pravno proletstvo. Po zaslugi SIAU in zlasti borbe za osvoboditev,

je dejal - naj bo med drugim tudi opomin vsem onim množicnim silam, ki skušajo zanikati našo osvobodilno borbo in ki se bore proti kulturnim pridobitvam.

Potrjuje nam, da so istrski Hrvatje vsak čas pripravljeni na borbo, da ohranijo svojo kulturo, ker s tem branijo tudi mir in blagostanje in boljše življenje svojih otrok.

S festivala so posiljale resolucije tov. Titu, predsedniku Prezidja ljudske skupštine LRE Vladimirja Nazorju in predsedniku hrvatske vlade dr. Vl. Bakaržu. Končno so zapeli še združeni pevski zbori več hrvatskih narodnih pesmi in s tem

Izjave Save Kosanoviča o zročitvi vojnih zločinov

Kakor smo že poročali, je predložilo soboto v prvni komisiji govoril jugoslovanski delegat Kosanovič, in sicer o izročitvi in kaznovanju vojnih zločinov. Dejal je, da je zavezniški dogovor iz Moskve od 1. novembra 1943 glede voj-

Nagla obnova Pulja po priključitvi

Pulj, 13. - Po približno v enem mesecu po priključitvi Jugoslaviji je Pulj dobil karakteristiko drugih mest nove Jugoslavije, kjer obnoveni dela naglo napredujejo. Puljsko prebivalstvo, ki se je rešilo anglo-ameriške okupacije, se v velikem številu udeležuje dela pri obnovi mesta. Mladnske delovne brigade z navdušenjem sodelujejo pri popravilih poškodovanih poslopj in tovarn.

Zaradi naporov jugoslovanskih oblasti in delavstva delo tovarn, cements in ladjelavnice, ki popravljajo jugoslovanski parnik »Plitvice«, s polno paro. V kratkem bodo odprli nove tovarne, med katerimi tudi tovarno testenine. Zivljenje se v mestu vedno bolj normalizira in osterba prebivalstva je redna.

Do sodej so zopet odprli so trgovski podjetji, na trg pa prihajajo redne dobave rib, stročnic in sočja. Sole, predsteme hrvatske, ki niso moge med anglo-ameriško okupacijo delovati, so zopet odprli. V hrvatskih osnovnih šolah je sedaj 450 učencev, v italijanskih pa 500.

Nova elektrarna v Raši

Reka, 13. - Te dni so končali gradnja poslopja nove elektrarne centrale v Raši. V kratkem bodo montiral stroje in centrala bo lahko začela delovati. Popravila tuje ceste, ki pelje v Rašo in Labin.

Samostan zatocišče izdajalcev

Bukarešta, 13. - V francoskem zavodu za bizantinske študije, ki ga vodi r. d. v. n. k. je policija aretirala 3 funkcionarje zunanje ministrstva, ki so se tam skrivali in Arretiral so tudi redovnike.

Plebiscit v Brigi in Tendi

Tenda, 13. - Občine Tenda, Briga, Mollers, Pienne in Libri so se danes z 2603 glasovi proti 218, t. j. z 91% izrekli za priključitev k Franciji.

Živčna vojna v Palestini

Imperialisti hočejo borbo za neodvisnost Palestine spremeniti v arabsko-židovski spopad

Jeruzalem, 13. - Predstavnik angleškega zunanje ministrstva je sporočil s'iski vlad, da je izpaznilev Palestine od stran angleških čet odvzeta od izpolnitve nekaterih pogojev. Zaradi tega je Anglija kakor do sedaj odgovorna za obrambo in varnost Palestine in bo vsako dejanje, napreduje proti Palestini in proti palestinskim državljanom smatrala kot akcijo, napreduje proti sami Angliji.

Tudi arabski in židovski komunisti so glede položaja v Palestini izrekli svoje stališče. Arabsko komunistično gibanje »All Bithad« piše, da so vodilni arabski politiki podprali načrt razdelitve Palestine. Zaradi tega zahteva list od njih, naj izmenijo svoje postopanje proti židom in naj povabijo židovske množice k sodelovanju v borbi proti imperializmu za skupno osvoboditve Palestine.

List židovskih komunistov »Koh Haan« ugotavlja, da vodijo imperialisti živčno vojno tako proti Arabom kakor proti židom z namenom, da b. borbo za neodvisnost Palestine spremenili v arabsko-židovski spopad. List nadaljuje, da grozijo arabski in židovski reaktivni gibanja, da bodo podvezli lastno roko korake. Iz tega razloga se bi morale arabske in židovske oblasti obrniti na Varnostni svet.

Angleški tisk, ki se čuti v palestinskem vprašanju se najbolj prizadeva, komentira dogodke na široko. Tako smatra »Times«, da bo to vprašanje rešeno tedaj, ko bo tudi Sovjetska zveza zavzela svoje končno stališče. Na vsak način, poudarja »Times«, je Anglija zavzela neprizkljen sklep.

Angleški javno mnenje je zlasti tmenjavila izjava ameriškega delegata, s tem v zvezi piše »Sunday Times«, da ZDA kljub pristanku na delitve Palestine, niso zavzele jasnega stališča. Zdi se, da ZDA ni

Jugoslovanski protest v Argentini

Beograd, 13. - Jugoslovanski zunanji minister je protestiral pri argentinskem poslanstvu zaradi aretacije dveh funkcionarjev jugoslovanskega poslanstva v Argentini. Enako je protestiral tudi jugoslovanski poslanik v Buenos Airesu.

Kongres CIO

Boston, 13. - Danes se je pod predsedstvom Philpa Murrya začel letni kongres CIO, ki se ga je udeležilo 700 delegatov, ki predstavljajo 6 milijonov članov.

Kongres bo trajal 4 dni in bodo na njem sprejeli važne sklepe. Marshall je sprejel povabilo in bo govoril v sredo.

Demokratski senator Pepper je pred kongresom CIO izjavil med drugim: »Sovražnik ni komunizem, pač pa inflacija, gospodarski polom in zunanja politika, ki vodi do vojne.« Pepper je obtožil tudi predsedavnike ameriških monopolov in vojaške predstavnike, da se med sebojno povežajo, da si zagotovijo radzorstvo nad politiko ZDA. Povelje je delegat: CIO, naj se pozdrumejo z liberalnimi elementi v ZDA za sklenitev koalicije kakor je bila ona, ki je dovedla Roosevelt do predsedniškega mesta v ZDA.

Vojna v Vietnamu z ameriskim orožjem

Pariz, 13. - Iz Hanoja poročajo, da so Francozi začeli v Vietnamu velike vojaške operacije proti vietnamski republiki. Poročila pravijo, da so se operacije začele v času bivanja posebnega Trumanovega v. p. p. Bullita pri francoski v. p. p. komandi v Saigonu. Bullit je imel v Saigonu več sestankov z vojniki in političnimi funkcionarji. Takoj po Bullitovem odhodu so se začeli bombardiranja z letali ameriškega in britanskega izvora proti vietnamskemu prebivalstvu.

Ameriška javnost oboja vlado, ki je sklenila, da bo rešila to vprašanje s silo. Francoško delovno ljudstvo obojuje Ramadierovo vlado, da vodi državo v propast, ter zahteva prenehanje sovražnosti in začetek pogajanj s Ho Ci Minhovo vlado. Vietnamska vojna stane Francoji ogromno; prisljena je kupovni vojni material v ZDA. Vse napredni tisk odlično zahteva prenehanje kolonialne vojne v Vietnamu. »Humanisti« poudarja, da se zločina vojna lahko preneha samo s padcem izdajalske vlade in s sestavo demokratične vlade, v kateri naj bo delavski razred močno zastopan.

Jasno je, zaključuje list, da so te vojaške operacije v korist tovarn z onstran Oceana, toda francosko ljudstvo zahteva prenehanje sovražnosti in takojšnji začetek pogajanj z vietnamsko vlado.

Pred novo konferenco šestnajstih držav

Pariz, 13. - V Washingtonu se sestaj člani izvršnega odbora pariške konference in ameriški strokovnjaki ter razpravljali o poročilu 16 držav za pomoč Evropi. Ameriška vlada zahteva vso sklopene konference in navaja, da so navedbe poročila o sposobnosti proizvodnje in izvoza evropskih držav preveč optimistične. Nekatere evropske vlade so sprejele to vest z nevoljo, ker morajo popravljati poročilo že drugič.

V zvezi s tem je ameriški republikanski poslanec Mundt izjavil tisku, da potrebuje Francija nujno pomoč zlasti v žitu in premogu.

Danes so se v Washingtonu sestali Truman, Marshall, ameriški poslanik v Londonu in nekateri drugi visoki ameriški funkcionarji. O sestanku ni bilo izdano nobeno poročilo.

Kolera v Egiptu divja že 24 dni

Kairo, 13. - V Egiptu divja že 24 dni epidemija kolere, ki zahteva mnogo žrtve.

Oglašil se je tudi jeruzalemski mufti in izjavil, da ustanjva arabska lga armada, sestavljena iz sedmih arabskih držav, ki se bo borila proti morebitni delitvi Palestine. V Ha'li so se zbrali arabski veljaki in pozvali, mladno, naj bo pripravljena za obrambo svoje dežele. Osobe, ki so prekršile vojno obvezo dogode, bodo morale plačati posebno davek za nabavo orožja. Z zborovanja so pozvali arabske države, naj preključijo pogodbe o petrolejskih koncesijah. Azan pa je tuji novinarjem dejal, da akcije, ki jih podvzima ZDA proti Arabom, prepevajo k temu, da se Američani v njihovih očeh vedno bolj zasovraženi.

Libijci zahtevajo neodvisnost

Kairo, 13. - Emir Senušev je poslal konferenci namestnikov zunanjih ministrov v Londonu, ki razpravljajo o italijanskih kolonialnih spomenikih, s katero zahteva, naj bo vsa Libija neodvisna in združena. Spomenika poudarja, da se v Libiji borili 30 let proti Italijancem in v zadnji svetovni vojni so bili na strani zaveznikov.

Thorez in Duclos ostro napadeta pogubno Ramadiero politiko - Volivna kampaña za občinske volitve - Stavka nameštencev pariške podzemeljske železnice

Pariz, 13. - Pariški tisk je pričetki razpravljali o bodočih občinskih volitvah. Kljub njihovevemu upravno-gospodarskemu značaju zadobivajo te volitve politični značaj.

V Marselluse je pred več desetletij zborovalcev govoril komunistični voditelj Thorez. Kritiziral je vlado glede tega, da se je odpovedala nemškim reparacijam, da se je podvržala zahtevam ameriških namahčev in da je priključila Francijo zapadnim imperialistom. Glede na notranje politike je Thorez poudaril, da bi morala vlada proračun za vojsko znizati, pri čemer je dejal, da diktirajo ameriški bankeji vlado politiko, ki pospešuje ustanovitve mešanih francoško-ameriških kapitalističnih družb. Thorez je končno opozoril na Sovjetsko zvezo, ki je pripravljena dobiti Francijo žito v zameno za industrijsko opremo ter izjavil, da so delavci in prijetelj miru sprejeli z odo-

Ljudski blok v Rimu vodi pri volitvah

Rim, 13. - Včeraj so bile v Rimu občinske volitve. Volitve se je udeležilo večje število volilcev, kakor lansko leto. Povprečna udeležba je bila 67%. Letos je volilo več žensk kakor moških (319.353 proti 314.690). Vsega skupaj je 14 list. Od teh so 3 odkrito fašistične, 2 monarhistični, 3 pa tvorijo reakcionarni in filofašistični elementi. Obstojajo nato še liste kvankvistov, liberalcev, demokratizmov, saragatovcev in republikancev. Socialisti in komunisti so nastopili skupno v ljudskem bloku.

Do sodej je tiskovni urad ministrskega predsedništva sporočil sledenče dokončne izide za 1220 volišč od skupnih 1223; Ljudski blok 208.126 glasov; saragatovi 24.917; monarhisti 32.649; unionisti 2202; republikanci 36.676; kvankvist: 63.377; bivši bojevnik: 1095; italijansko socialno gibanje 24.598; »Roma novisra 1986; liberalci 11.673; agrarci 1015; socialna demokracija 10.308; krščanska demokracija 204.007.

Izide za ostala tri volišča bodo objavili jutri.

Italijanska sindikalna delegacija odpotovala iz Beograda

Beograd, 13. - V nedeljo so iz Beograda odpotovali delegati italijanske Splosne konfederacije dela, ki so bili nekaj dni v Jugoslaviji.

Sindikati se morajo boriti proti vojni mahujačem

Beograd, 13. - Glavni odbor Etnostnih sindikatov Jugoslavije je doobil od glavnega tajnika Svetovne sindikalne zveze Louisa Sallanta ob priliki govora obličnoce te zveze brzojavko, s katero se pozdravlja, da mora delovanje sindikatov težiti po izboljšanju življenja delavskih množic v vseh državah. Sindikati morajo odločno in vedno reagirati proti vsaki vojnohulski propagandi. Brzojavka poudarja, da se v avstrijski mir, uničenje vseh ostankov fašizma in spoštovanje demokratičnih pravic neobohodni pogoji za uspešno gospodarstvo in za izboljšanje življenjskih pogojev delavcev vsega sveta.

Spopadi v Tarantnu med »stare« oči in orožniki

Rim, 13. - Notranje ministrstvo sporoča, da so danes v občini G'no'se (Taranto) proglasili splošno stav-

Madžarska delegacija v Beogradu

Govor madžarskega ministrskega predsednika Dinnesa

Beograd, 13. - S posebnim v. p. p. je prišla v Beograd madžarska delegacija pod vodstvom ministrskega predsednika Lajosa Dinnesa.

Dinnes je po beograjskem radu v imenu madžarske vlade in madžarskega delovnega ljudstva pozdravil jugoslovanske narode in poudaril, da sloni prijateljstvo med madžarskim in jugoslovanskim delovnim ljudstvom, ki so ga do sedaj ovrtili habeburški in nemški imperialisti, na trdni podlagi. To prijateljstvo je jamstvo za podonavske narode, da bodo živel drug ob drugem v miru in v demokratični in vzajemni spoštovanju in z vsajamo pomočjo ob delu za bodočnost, ki jo ljudstvo lahko nudi samo demokraciji.

Pozneje je delegacija sprejela maršal Tito na Dedinju, opidno je je maršal Tito vrnil obisk na madžarskem poslanstvu.

Pred svojim odhodom v Beograd je madžarski zunanji minister Molnar izrazil potrebo prisrčnih odnosov s Sovjetsko zvezo in s sodružnimi demokracijami. Izjavil je, da bodo v Beogradu podpisali kulturni dogovor z Jugoslavijo.

Okolje je tudi, da bo 22. oktobra prišla v Budimpešto bolgarska delegacija za podpis kulturnega dogovora in da upa, da bodo tak dogovor podpisali tudi s Poljsko.

Molnar je nato dejal, da Madžarska želi prijateljski odnosov tudi z zapadnimi državami, te pa morajo priznati napore madžarskega ljudstva za obnovo demokracije, priznati neodvisnost Madžarske in opustiti vmešavanje v njene notranje zadeve.

31.152 turistov v Opatiji

Opatija, 13. - Letos je bilo v Opatiji dvakrat več turistov kot lani. Do 30. septembra so v Opatiji registrirali 31.152 turistov s skupnim številom 80.875 prenočitev. Dobr del turistov je bilo iz inozemstva, in sicer 7000. Največ jih je bilo iz CSR in Madžarske, ostali pa so bili Tržačani, Italijani, Francozi in Angličani.

Ljudstvo je izgnalo Margottijevega slugo

Od vsega početka se je zdelo, da se je zgodila dekamu Močniku v Solkanu krivica, zato smo tudi mi zavzeli proti dogodku odklonilno stališče, predvsem pa zato, ker še nisimo v onih dneh zaradi razmetitve imeli s Solkanom pravih stikov in se nisimo mogli na licu mesta o stvarih informirati.

Stvar pa je bila drugačna. Zvedeli smo, da je bil dekan Močnik zvest Margottijevega sluga in da je takoj po svojem prihodu začel pritaženo in rafinirano rovariti proti Jugoslaviji. To nam potrjuje iz njegove spomenice, ki jo je objavil ob svojem prihodu v Solkan. O njej bomo podrobneje poročali v prihodnjih številkih.

Šolski pouk v osvobojenih Grčiji

Atene, 13. - Radio demokratične armade poroča, da je komanda demokratične armade dala nalogo ljudskim odborom, naj začnejo takoj s popravili šolskih poslopj na osvobojenem ozemlju. Kjer ni bilo še volitev v ljudske odbore, morajo to calogo prevzeti občinski svetovi. Pouk v vseh lozah na osvobojenem ozemlju se mora pričeti čimprej. Ljudski odbori bodo prevzeli nalogo za nakup šolskih knjig in drugo ga materiala. Razen tega bodo morali odpreti šolske menze.

Tisk poroča, da je v Euri tanj na reki Akcija v teku važna bitka. Iz Tirane pa prihajajo vesti o ro-

Ramadier hoče izročiti francosko gospodarstvo ZDA

Thorez in Duclos ostro napadeta pogubno Ramadiero politiko - Volivna kampaña za občinske volitve - Stavka nameštencev pariške podzemeljske železnice

Pariz, 13. - Pariški tisk je pričetki razpravljali o bodočih občinskih volitvah. Kljub njihovevemu upravno-gospodarskemu značaju zadobivajo te volitve politični značaj.

V Marselluse je pred več desetletij zborovalcev govoril komunistični voditelj Thorez. Kritiziral je vlado glede tega, da se je odpovedala nemškim reparacijam, da se je podvržala zahtevam ameriških namahčev in da je priključila Francijo zapadnim imperialistom. Glede na notranje politike je Thorez poudaril, da bi morala vlada proračun za vojsko znizati, pri čemer je dejal, da diktirajo ameriški bankeji vlado politiko, ki pospešuje ustanovitve mešanih francoško-ameriških kapitalističnih družb. Thorez je končno opozoril na Sovjetsko zvezo, ki je pripravljena dobiti Francijo žito v zameno za industrijsko opremo ter izjavil, da so delavci in prijetelj miru sprejeli z odo-

bravnanjem sklepe varšavske konference

V La Rochelle je govoril komunistični poslanec Duclos, ki je Ramadiero načrt o ustavitvi obnovitvenih del označil kot gospodarski nasamaj, ki ima edino ta namen, da izroči francosko gospodarstvo ameriškim truštom.

Iz Washingtona poroča doplanik AFP, da bo Export-Import Banka po izjavi nekje ameriškega poslanca dala Franciji na razpolago 93 milijonov dolarjev za nakup premoga in drugih izdelkov.

Delavci in nameštenci pariške podzemeljske železnice in avtoobvo so za jutri proglasili splošno stavko. Ministrstvo za delo nametava nadomestiti železniški promet s pomočjo osebnih in tovarnih avtomobilov. Sindikat delavcev in uradnikov metropolitanskega zvezstva, ki je pripravljena dobiti Francijo žito v zameno za industrijsko opremo ter izjavil, da so delavci in prijetelj miru sprejeli z odo-

